

**РОЛЯТА НА УЧИЛИЩЕТО КАТО ВОДЕЩО ЗВЕНО ПРИ
РАЗВИТИЕТО НА ТВОРЧЕСКИТЕ ИНДУСТРИИ ЗА
ОТКРИВАНЕТО И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕТО НА МЛАДИ
ТАЛАНТИ**

Пламен Стоянов

**THE ROLE OF THE SCHOOL AS THE LEADING BODY IN THE
DEVELOPMENT OF CREATIVE INDUSTRIES FOR THE
DISCOVERY AND IMPROVEMENT OF YOUNG TALENTS**

Plamen Stojanov¹

Received: 28.09.2017, Accepted: 15.10.2017

Abstract

In times of an ever-increasing dependence on the communication opportunities provided by the achievements of the computer and digital technologies, it is important to realize the importance of the time that young people spend at school, and the role that plays for their personal development. The aim of the present report is to analyze the role of the school in the development of cultural and creative industries in the municipalities of Slivnitsa, Dragoman and Godech. The opinions of the students have also been taken into consideration – an original questionnaire has been used, given instructions personally. A lot of teachers are aware of the technological which innovations and strive to awaken the interest of students with different teaching methods. A major factor for the cultural and creative development and improvement of the young men is their inclusion in some extracurricular activities and projects implemented in the region, with the assistance and guidance of the school.

Keywords: school, creative industry, talent, creativity

JEL Codes: O3; O34; O35; I2; I25; I26.

ВЪВЕДЕНИЕ

В днешно време ролята на учителите и училището като образователна институция, става по значима, при процеса по осъзнаване и израстване на личността на младежите. Основен е и техният принос при

¹ SWU "Neofit Rilski", Blagoevgrad, PhD Student, plamen000000@mail.bg

развитие на талантливите и надарени ученици и тяхното усъвършенстване и реализация по-нататък в реалния живот. В настоящото изследване разглеждам възможностите, които предлагат училищата на територията на общините Сливница, Драгоман и Годеч, при подготовката на учениците и реализацията им на трудовия пазар, както и възможността за въвличането на образователните институции и възпитаниците им в процеса на развитие на културно-творческия сектор в региона. С цел проучване мнението и информираността по въпроса за творческите индустрии, от учениците е попълнена авторската анкетна карта, която е разпространена в класовете на зрелостниците в трите средно общообразователни училища. Научните постижения в сферата на техниката и технологиите са в помощ в учебния процес от една страна, а от друга отвличат вниманието и запълват свободното им време като ги насочва към реалния живот. Целта на настоящият доклад е да изясни ролята на училището при развитието на културно творческите индустрии в територията обект на изследване и при откриването и усъвършенстването на млади таланти. Проучването е проведено в периода 01.03.2017 – 01.04.2017 на територията на средните училища .

Вероятността днешните ученици да започнат в бъдеще работа, която в момента все още не съществува се увеличава всяка година. Според доклад на Световния икономически форум Четвъртата индустриална революция заедно с други социално-икономически и демографски промени ще трансформират трудовия пазар през следващите пет години и ще доведат до загуба на над 5 милиона работни места. Това обаче може да бъде отчасти компенсирано със създаването на нови професии в сектори като компютърни науки, математика или инженерство. Тези промени на пазара на труда изискват и промяна в образованието. Най-важните умения нужни за професиите на 2020 г. са комплексното решаване на проблеми, критичното мислене, креативността, емоционалната интелигентност и възможността за преценка и взимане на решения. Важни вече са не просто теоретичните знания, а това младите хора да умеят да ги приложат на практика, да се справят в живота, да намират решения на проблемите си, да бъдат активни граждани.

Българските училища все още са далече от тази промяна. Учебните програма и съдържание се реформират трудно, начините на преподаване

не отговарят на нуждите на днешните ученици, подготовката на учителите рядко включва съвременни концепции и примери за добри училищни практики. Българската образователна система от години пренебрегва обучението по – науки, технологии, инженерство и математика, които са определяни като ключови за професиите на бъдещето. В резултат на всичко това голяма част от младите хора излизат от училище неподготвени да се включат в индустриите с добавена стойност.

Решения обаче има - в промяна на фокуса на образованието към развиването на умения, в ученето чрез правене, в повече време за упражнения и изследвания, в осъвременяването на учебната среда и преподавателските методи. Вече има български учители и директори, които са осъзнали нуждата от промяна в образованието и работят активно за нуждите на учениците си. За да се усети разликата по-чувствително и масово обаче, е нужно и леки промени от страна на държавните политики.

Непрекъснатото намаляване на броя на часовете и непроменените учебни програми водят до препускане през учебния материал, липса на време за упражнения, невъзможност за прилагане на изследователски подход. Усилията на българската образователна система са насочени към "научаване" на материала, а не към неговото разбиране. Основните проблеми са в липсата на дискусии и изследователски подход, което води до катастрофални резултати при опит за решаване на непознат тип задачи.

Възможни решения са увеличение на часовете по математика, учене според индивидуалните нужди на учениците, мултиплициране на опита на иновативни училища и интердисциплинарен подход. Това не означава поредната тровава законова промяна - при достатъчно натиск от страна на преподавателите и воля на образователното министерство. Могат лесно да се извършат разумни корекции в стандартите към закона. Така учебният ден днес може истински да започне да подготвя учениците за утре (http://www.capital.bg/specialni_izdaniia/obrazovanie/2017/05/16/2961852_ka_k_uchilishteto_da_otgovori_na_promianata/) .

КРАТКА ИСТОРИЧЕСКА СПРАВКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩАТА

Средно училище „Проф. Д-р Асен Златаров“ се намира в град Годеч. Училището извършва прием и обучение на ученици от 1 до 12 клас за придобиване на диплома за средно образование. Учебното заведение разполага с кабинети по: биология, физика, химия география, изобразително изкуство Училището разполага с отлична материална база, преподаватели и педагози, притежаващи необходимата квалификация и опит. Учебният процес в СУ „Проф. Д-р Асен Златаров“ Годеч, протича на една смяна и се осъществява по програма утвърдена от МОН. Възпитаниците на учебното заведение редовно вземат участие в различни проекти и програми. Обучението във всички класове се осъществява на високо професионално ниво от квалифицирани учители с доказани умения. Средно училище „Проф. Д-р Асен Златаров“ предлага на своите ученици, добра общообразователна подготовка, необходима за продължаване на тяхното обучение в професионални гимназии и профилирани училища в цялата страна (<http://infocall.bg/sou-prof-d-r-asen-zlatarov-godech-18990.html>)

На територията на община Драгоман съществува едно Средно училище „Христо Ботев“. На 01.09.1921 г. се открива за първи път прогимназия на гара Драгоман. Това се налага от увеличаване на населението на селището, поради заселването на бежанци след сръбската окупация на Цариброд и преместването на митницата в Драгоман. Училището е трикласно и се помещава в частната къща на Милан Аначков. През 1931 година то става районна прогимназия. От 1994 година в училището се въвежда предпрофесионална подготовка, по която се подготвят два випуска по специалностите банково дело и митническо комисионерство. През 2004 година в СУ „Христо Ботев“ е въведена паралелка с технологичен профил туризъм. Към момента в училището се обучават 323 ученика материално-техническата база е добра, училището разполага с кабинети по биология, химия, физика, география, история и информационни технологии. (<http://www.biznes-katalog.bg/%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B8%D0%BD%D0%B0->

<http://www.slivnitsa.bg/bg/node/112>)

Историята на СУ „Св.Св. Кирил и Методий” гр. Сливница започва в далечната 1869 г. На 11.05.1880г. се открива новата сграда на училището. През учебната 1937/1938 г. Сливница открива пълен курс на обучение към 3-та мъжка Софийска гимназия и през 1943 г. шестнадесет ученици от първият випуск получават зрелостно свидетелство. В СУ „Св.Св.Кирил и Методий” днес се обучават 627 ученика в 27 паралелки от 46 учители-33-ма магистри и 12 бакалаври, 2-ма са с I-во ПКС, 9 с II ПКС, 1 с 4 ПКС и 1 с 5 ПКС и 17 човека непедagogически персонал. Училището е изградено върху площ 14 800 кв.м. с две сгради. Обучението се води в кабинети. Към училището има две конферентни зали с 200 места, фитнес зала, 3 кабинета по информатика, библиотека, игрища за футбол, волейбол, баскетбол и хандбал. До 2011 г. училището е приключило работа по шест проекта. В момента се реализира съвместно с Гимназията в Димитровград Република Сърбия проект „Здрави и силни” и продължава дейността си по още два проекта и една програма. Днес в СУ „Св.Св.Кирил и Методий” учениците от 9-12 клас се обучават в профилирани паралелки по „Туризъм”, „Стопански мениджмънт” и „Предприемачество и бизнес” (<http://www.slivnitsa.bg/bg/node/112>)

ИЗВЪКЛАСНА ДЕЙНОСТ И УЧАСТИЕ В ТВОРЧЕСКИ ПРОЕКТИ НА УЧИЛИЩАТА

Табл. 1 Извънкласни дейности и участие в творчески проекти на училищата

Средно училище „Проф. Д-р Асен Златаров“ гр.Годеч	Популяризиране на активното гражданско участие на младите хора в широка гама от обществени доброволчески кампании;
Средно училище „Проф. Д-р Асен Златаров“ гр.Годеч	Подобряване, запазване и възстановяване на естествената околна среда и спомагане за развитието на екологичната инфраструктура;

Средно училище „Проф. Д-р Асен Златаров“ гр. Годеч	Повишаване нивото на информираност и образованост на населението;
Средно училище „Проф. Д-р Асен Златаров“ гр. Годеч	Подпомагане на подрастващите и младите хора;
Средно училище „Проф. Д-р Асен Златаров“ гр. Годеч	Запазване на традиционните ценности - фолклорни традиции, обичаи, занаяти;
Средно училище „Проф. Д-р Асен Златаров“ гр. Годеч	Стимулиране развитието на културна дейност. (http://divazemya.com/sample-sites).
Средно училище „Христо Ботев“ гр. Драгоман	Направа на великденска украса за отбелязване на празника;
Средно училище „Христо Ботев“ гр. Драгоман	Изпълнение на „Кулинарна задача“;
Средно училище „Христо Ботев“ гр. Драгоман	Чествания на значими български празници;
Средно училище „Христо Ботев“ гр. Драгоман	Спорт, отдих и време за туризъм, с провеждане на открити уроци. Провеждане на турнир по шах
Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Сливница	Международният фестивал на младежта „Нов свят“ в град Красногорск, тази година се проведе за тринадесети път. В него взеха участие около тридесет души от четири страни – Русия, Литва, Беларус и България. В рамките на три дни участниците се състезаваха в различни категории на фестивала, а победителите бяха обявени на финален гала концерт;
Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Сливница	Ден на художествената самодейност;
Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Сливница	Културен туризъм – посещение на късноантичната крепост „Цари Мали град“;
Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Сливница	На 18 март в училището стартира седмицата на математиката, физиката и информационните технологии. Мероприятието има за цел да засили интереса на

	учениците към тези трудни предмети, да активира дейността на учениците за по-лесно и по-добро овладяване на знанията, засилване на познавателния интерес на децата и тяхната мотивация;
Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Сливница	Състезания и олимпиади на различна тематика, под ръководството на учителите;
Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Сливница	Заснемане на любителски рекламен клип посветен на училището;
Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Сливница	Чествания на годишнини и празници със конкурси и традиционни кулинарни инициативи (https://emihr.wordpress.com/page/7/)

В таблицата са изнесени основни инициативи за извънкласна дейност подети от училищните ръководства, в които е заета по-голямата част от зрелостниците и останалите участници.

РЕЗУЛТАТИ, АНАЛИЗ И ДИСКУСИЯ

Анкетната карта за настоящето изследване проучва нагласите на самодейци практикуващи художествени занаяти на територията на обследваните общини във връзка с възможностите предоставени им от развитието на културно-творческите индустрии в региона и България. Резултатите трябва да покажат насоките, в които трябва да се работи за ревитализиране и развитие на културно-творческите индустрии в перспектива.

Анкетна карта за проучване нагласите на самодейци практикуващи художествени занаяти на територията на общините Сливница, Драгоман, Годеч, във връзка с възможностите предоставени им от развитието на културно-творческите индустрии в региона и България. Въпросите в анкетата са от общо естество свързани с индивидуалните качества и умения на участниците в нея и с познанията им в рамките на творческите индустрии поради, което е насочена и към младежите.

1. Мъж:.....Жена.....
.....

2. Какво образование сте завършили?

Основно образование Средно образование Висше образование

3. От колко време владеете този занаят?

По-малко от 5 г. 5-10 г. 10-15 г. 15- 20 г

4. От кого научихте уменията и тънкостите на занаята? Имате ли във Вашият род други хора, които се занимават със някакъв занаят?. Моля опишете.
.....
.....

5. Знаете ли, че занаята който практикувате е в приоритетите за развитие на България и Европа и в бъдеще ще имате възможност за подобряване на икономическото и социалното Ви състояние? Моля опишете Вашите желания и изисквания при развитие сега и в перспектива на Вашата дейност.

Да Не

.....
.....

6. Каква е реализацията на продукта/услугата която предлагате? Моля, опишете.
.....
.....

7. Какъв е броят на продуктите/услугите, произведени от Вас за последната година?
.....
.....

8. Бихте ли желали при предоставена Ви възможност да развivate своите умения, качества, и потенциал?
.....
.....

9. Желаете ли да предадете уменията и тънкостите на занаята на други хора, които имат интерес?

- Да Не

10. Запознати ли сте с възможностите да ползвате мерките от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 Мярка 6. Развитие на стопанства и предприятия. Подмярка 6.2. Стартова помощ за неземеделски дейности; Подмярка 6.4.2. Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности по Тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства; Мярка 7 Основни услуги и обновяване на селата в селските райони; Подмярка 7.2. Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура; Подмярка 7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура; Подмярка 7.6. Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на селата; Мярка 19. Подкрепа за местно развитие по LEADER (ВОМР — водено от общностите местно развитие)?

- Да Не Чувал съм, но не я познавам в детайли Щесе запозная

11. Запознати ли сте с възможностите на Оперативна програма “Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 Приоритетна ос 1: Технологично развитие и иновации; Инвестиционен приоритет 1.1: "Технологично развитие и иновации"; Приоритетна ос 2: Предприемачество и капацитет за растеж на МСП. Инвестиционен приоритет 2.1. „Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството“; Инвестиционен приоритет 2.2. „Капацитет за растеж на МСП” ?

- Да Не Чувал съм, но не я познавам в детайли Щесе запозная

Коментар за проблеми и предложения за развитие на творческата и културна индустрия:

В проучването броят на участвалите мъже е 55%, а този на жените е 45%. Резултатите от проведената анкета в Средно училище „Проф. д-р Асен Златаров“ са следните:

В училището се обучават 34 зрелостници. Анкетната карта е попълнена от 20 младежи като коректно и цялостно попълнените анкети са 12 за целта на изследването. Приемам за представителна извадката, в която коректно са попълнили анкетните карти и в случая представлява 35,2% от попълнените анкети. За представителна извадка считаме тези от анкетираните, които коректно са попълнили анкетните карти. Обучението на зрелостниците се извършва в непрофилирана паралелка, с възможност за последваща реализация на пазара на труда, или прием за обучение във висши учебни заведения в цялата страна.

Резултатите от проведената анкета в Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ град Сливница показват:

В училището се обучават 17 зрелостници, анкетната карта е попълнена от 12 младежи, от които коректно и цялостно са я попълнили 6-ма, или представлява 30,5% от общия им брой като резултатите от тези 6 анкети се взимат под внимание за изследването.

Резултатите от проведената анкета в Средно училище „Христо Ботев“ град Драгоман. В училището се обучават 15 зрелостници, анкетната карта е попълнена от 13 младежи, като само двама от тях са я попълнили коректно, под внимание за изследването се взимат резултатите от тези 2 анкети.

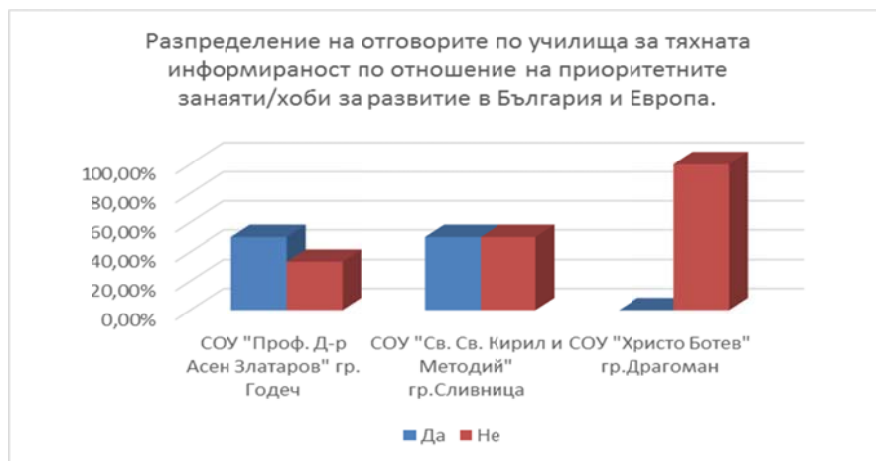
Отговорите от анкетирането могат да се резюмират както следва:

На втория въпрос „Какво образование сте завършили?“, повечето от анкетираните са отговорили, че завършеното от тях образование е основно образование, младежите от СУ „Христо Ботев“ – гр. Драгоман, вече се чувстват завършили и уверени, че ще положат успешно зрелостните изпити, отговарят че за завършили средно образование. Причината за това е, че са анкетираните младежи, които в момента завъшват 12 клас.

От отговорите на въпроса „От кого научихте уменията и тънкостите на занаята/хобито си? Имате ли във Вашия род други хора, които се занимават със някакъв занаят?“ става ясно, че хобитата и интересите на младежите са в следните сфери: Спорт; Готвене и кулинария; Културен туризъм; Селски туризъм; Лов; Изработка на картички; Изобразително

изкуство; Видео игри и виртуална реалност; Дърводелство, дърворезбарство и дървени структури; Народни и модерни танци; Журналистика и др. От особено значение за избора на хоби и интерес в дадена област е ролята на родители и роднини, приятели, близки и познати, и не на последно място училището, училищната и извънкласна дейност, отношението им към таланта и възможностите на младежите. Голям брой от младежите взимат дейно участие в съставите на народните читалища в изследваните градове.

Фиг.1 Разпределение на отговорите по училища за тяхната информираност по отношение на приоритетните занаяти/хоби за развитие в България и Европа

Източник: собствено анкетно проучване

За да се разкрие информираността на младежите по въпросите за бъдещото развитие на културно-творческия сектор бяха попитани: „Знаете ли, че занаята/хобито, който практикувате е в приоритетите за развитие на България и Европа и в бъдеще ще имате възможност за подобряване на икономическото и социалното Ви състояние? Моля опишете вашите желания и изисквания при развитие сега и в перспектива на Вашата дейност“, 16,67% от анкетиранияте младежи не отговарят на въпроса. На фиг.1 е представено графично разпределението на резултатите. 50% от

анкетирани в СУ „Проф.д-р Асен Златаров“ и СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ отговарят с Да, отговорилите с Не са съответно 33,33% и 50,00%. При СУ „Христо Ботев“ – гр. Драгоман ситуацията е следната 100% от анкетирани отговарят с Не.

Запитани „Каква е реализацията на продукта/услугата, която предлагате?“, 75% от младежите отговарят, че не предлагат никакви продукти или услуги, а 25% описват реализацията на своето хоби.

По отношение на въпроса „Какъв е броят на продуктите услугите произведени от Вас за последната година“, участниците във танцовите и читалищни състави описват броя на представленията, които са имали. Младежите занимаващи се със изобразително изкуство описват броя на нарисуваните от тях картини. Един младеж занимаващ се с дърворезба и дървени структури, описва броят на произведените от него продукти.

Ако се проследят нагласите на анкетирани ученици, то те са следните: 75% от анкетирани младежи в гр. Годеч биха искали да развият своите умения, качества и потенциал, 8,33% не желаят, а останалите 16,67% не дават отговор на въпроса. Ситуацията при анкетирани зрелостници в гр. Сливница е следната – 66,67% желаят да развият уменията и потенциала си, а 33,33% - не желаят, в СУ“Христо Ботев“ – гр. Драгоман отговорилите с Да са 50,00%, а останалите 50,00% отговарят, че не желаят да развият уменията, качествата и потенциала си

Относно желанието на младежите да направят съпричастни и други хора към хобито си и да им предадат познанията си 100% от анкетирани младежи от СУ „Проф.д-р Асен Златаров“ отговарят с Да, в СУ „Св.Св. Кирил и Методий“ 50,00% са отговорили с Да, останалите 50,00% с Не, в СУ „Христо Ботев“ 50,00% от анкетирани отговарят с Да, останалите 50,00% с Не.

Резултатите от въпросите „Запознати ли сте с възможностите да ползвате мерките от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 и съответните и мерки и подмерки? и Запознати ли сте с възможностите на Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ 2014-2020 и съответните приоритетни оси за развитие и иновации на малките и средни предприятия?“ са представени табл.1. Възможност за развитие на занаят/хоби по Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност

2014-2020“ и табл.2. Възможност за развитие на занаят/хоби по Програма за развитие на селските райони 2014-2020г.

Табл.2 Възможност за развитие на занаят/хоби по Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност 2014-2020“

Училище	Да	Не	Чувал съм, но не я познавам в детайли	Ще се запозная
СУ „Св. Св. Кирил и Методии“ - гр.Сливница	0,00%	100%	0,00%	0,00%
СУ “Проф. д-р Асен Златаров“-гр. Годеч	0,00%	16,67 %	58,31%	16,67%
СУ „Христо Ботев“ – гр. Драгоман	0,00%	0,00%	50,00%	50,00%

Източник: собствено анкетно проучване

Табл.3 Възможност за развитие на занаят/хоби по Програма за развитие на селските райони 2014-2020г.

Училище	Да	Не	Чувал съм, но не я познавам в детайли	Ще се запозная
СУ „Св. Св. Кирил и Методии“ - гр.Сливница	0,00%	83,33%	16,67%	0,00%
СУ “Проф. д-р Асен Златаров“-гр. Годеч	0,00%	33,32%	41,65%	16,67%
СУ „Христо Ботев“ – гр. Драгоман	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%

Източник: собствено анкетно проучване

От получените резултати става ясно, че младежите са чували за тези оперативни програми, но не ги познават в детайли или изобщо не са запознати с възможностите, които произтичат от тях за развитие на занаята/хобито им. Съществува и не голям процент от младежите, които не отговарят на двата поставени въпроса.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

Основни изводи, които могат да се направят въз основа резултатите от настоящото изследване:

- Училищата от трите общини разполагат с необходимият човешки ресурс за реализиране на качествено образование на високо ниво от младежите;
- Има създадена добра материално - техническа база за провеждане на учебен процес;
- Оборудвани са кабинети с компютри и периферия за провеждане на интерактивни уроци и презентация на проекти на ученици;
- Създадена е възможност за профилирано обучение в две от училищата – СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Сливница и СУ „Христо Ботев“ – гр. Драгоман;
- Провеждат задълбочена работа по проекти обект на извънкласна дейност;
- Изградените места за спорт, отдих и забавление на младежите са недостатъчни;
- Стартирано е в училището в град Сливница часове по шах, с което града става първият въввел часовете по шах в България;
- Слаба е или липсва информация по въпросите отнасящи се до творческите и културни индустрии, при което и възможностите на младите хора да се насочат професионално към тях;
- Създадена е възможност за откриване и усъвършенстване на млади таланти;
- Голям брой бивши и настоящи възпитаници на училищата са се реализирали в различни сфери на изкуството благодарение на това, че са открити и са доразвили своите способности и умения от местните учители.

Препоръки за развитието на творческите и културни индустрии на територията на трите общини с помощта на училищата:

- Запознаване на учениците с възможностите, които предоставят творческите и културни индустрии;
- Съвместна работа на експертите от общинските администрации с учителите и културните институции за насърчаване на талантиливи деца и младежи;
- Укрепване на връзката бизнес - образование с цел лесна реализация на местния пазар на труда;
- Възстановяване на музейните експозиции съществували някога и ремонт и модернизация на паметници на културата намиращи се в региона като за целта се запознаят и младежите;
- Провеждане на политики за развитие на културния туризъм в региона и реализация на кадрите от училищата във туристически фирми, хотели и ресторанти.
- Създаване на профилирана паралелка в средно училище „Проф. Д-р Асен Златаров“ – гр. Годеч по електротехника, за нуждите на местния бизнес;

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Училищата в региона могат да се превърнат в катализатор за развитие на младежите в сферата на културно-творческия сектор. За целта е необходима намеса от страна на общинските администрации за създаване на условия за инвестиции от предприемачи заети в творческите индустрии и ангажиране на експертите за стратегическо планиране за развитието на сектора. Необходимо е и реализирането на открити уроци насочени към младежите, проведени с помощта и основното участие на творци и занаятчии. Не се изключва и възможността за работа на училищата съвместно със местните инициативни групи и неправителствените организации по съвместни проекти. Повечето от младежите взели участие във изследването са на мнение, че местата за отдих и забавление са недостатъчни и при бъдещо развитие на творческия сектор това коренно трябва да се промени.

ЛИТЕРАТУРА

- Дейност на НПО „Дива земя“ съвместно с СУ „Проф.д-р Асен Златаров“ – гр.Годеч - <http://divazemya.com/sample-sites>
- Извънкласна дейност на СУ“Св.Св.Кирил и Методий“ – гр.Сливница - <https://emihr.wordpress.com/page/7/>
- Извънкласна дейност на СУ“Христо Ботев“ – гр.Драгоман - <http://soudragoman.info/index.php/component/content/?view=featured>
- История дейността на СУ „Христо Ботев“ – гр.Драгоман - <http://www.biznes-katalog.bg/%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D1%80%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD-%D1%84%D0%B8%D1%80%D0%BC%D0%B0250.html>
- История на СУ „Проф.д-р Асен Златаров“ –гр Годеч - <http://infocall.bg/sou-prof-d-r-asen-zlatarov-godech-18990.html>
- История на СУ „Св.св. Кирил и Методий“ – гр.Сливница - <http://www.slivnitsa.bg/bg/node/112>
- Как училището отговори на промяната. Образованието има нужда от нова цел и съвременен подход, за да бъде полезно на днешните ученици http://www.capital.bg/specialni_izdaniia/obrazovanie/2017/05/16/2961852_kak_u_chilishteto_da_otgovori_na_promianata/